Netherlands Water Partnership

Minister-president Schoof
T.a.v. de leden van het kabinet-Schoof
Postbus 20001
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp: Startbrief Nederlandse Watersector aan het nieuwe kabinet

Den Haag, 23 augustus 2024

Geachte leden van het kabinet,

Namens de gehele Nederlandse watersector, vertegenwoordigd door het Netherlands Water Partnership, willen wij u van harte feliciteren met de vorming van het nieuwe kabinet. Wij kijken uit naar een constructieve samenwerking en zien met vertrouwen uit naar de continuering van het belangrijke werk dat u in de komende jaren zult verrichten om de watergerelateerde uitdagingen aan te pakken en de Nederlandse watersector verder te versterken, zowel nationaal als internationaal.

Water is dat wat Nederland samenbrengt en *water* vormt de basis van onze nationale identiteit. De Nederlandse watersector is niet alleen van cruciaal belang voor het waarborgen van de veiligheid, maar ook voor onze gezondheid en de economische welvaart van ons land. Onze sector staat bekend om zijn innovatiekracht, expertise en unieke samenwerkingsmodellen. Of het nu gaat om het beschermen van ons land tegen overstromingen, het voorzien in schoon drinkwater, het ontwikkelen van oplossingen voor droogte en watertekorten, of het bieden van innovatieve technologieën die bijdragen aan de energietransitie en de uitdagingen op het gebied van stikstof en woningbouw, de Nederlandse watersector speelt hierin een bepalende rol.

Sterke internationale reputatie
Daarnaast is de watersector een belangrijke motor voor de Nederlandse economie[1], met een sterke internationale reputatie en aanzienlijke bijdragen aan duurzame economische groei. De Nederlandse watersector heeft een lange en rijke traditie in waterbeheer, infrastructuur en technologie en heeft daarmee een leidende rol in de mondiale watersector opgebouwd. De internationale vraag naar Nederlandse waterkennis en -oplossingen groeit gestaag, en dit biedt grote kansen om zowel binnen Nederland als wereldwijd een duurzame impact te maken.

Onze innovatieve benaderingen en oplossingen worden wereldwijd erkend en gewaardeerd en zijn de basis voor een sterke exportpositie. Van delta- en kustbeheer tot waterzuiveringsinstallaties en van stedelijk waterbeheer tot watertechnologie, de Nederlandse expertise heeft internationaal zijn waarde keer op keer bewezen. Nederland deelt zijn expertise wereldwijd via verschillende initiatieven[2] waarbij Nederlandse kennis wordt ingezet om water gerelateerde problemen in andere landen aan te pakken.

[1] Water Sector Export Index (WEX) 1995-2022, Prognose 2023
[2] https://english.rvo.nl/subsidies-financing/drrs en https://english.rvo.nl/subsidies-financing/water-leverage

Adres
Netherlands Water Partnership
Koningskade 40
2596 AA Den Haag

+31 (0)70 304 37 00
info@nwp.nl
netherlandswaterpartnership.com
dutchwatersector.com

KvK: 27186453
BTW: NL808998183B01
IBAN: NL95 RABO 032 31 95 555

Nederland heeft toonaangevende onderwijs- en onderzoeksinstellingen op het gebied van waterbeheer. Deze instellingen dragen bij aan de voortdurende ontwikkeling van kennis en technologie, en leiden de volgende generatie waterexperts op. Nederland heeft dan ook een reputatie om trots op te zijn en om hoog te houden. Daarbij worden wij niet alleen geprezen om onze technische kennis en innovaties, maar ook zeker om het poldermodel waarmee wij met alle partijen om de tafel zitten om tot slimme oplossingen te komen. Met deze integrale benadering speelt de Nederlandse watersector een onderscheidende rol in het aanpakken van internationale ambities op waterveiligheid, klimaatadaptatie en voedselzekerheid. Net zoals in ons Nederlandse poldermodel is daarvoor internationaal een sterke samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijk middenveld onmisbaar om te komen tot effectief waterbeheer[3]; al deze partijen brengen ieder hun eigen expertise, middelen en netwerken in.

Internationale samenwerking

Cruciaal voor de groei en ontwikkeling van de Nederlandse watersector en daarmee voor Nederland is internationale samenwerking. De wereld staat voor immense uitdagingen op het gebied van waterbeheer, zoals klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, toenemende urbanisatie en waterveiligheid. Nederland heeft de kennis en de capaciteiten om een leidende rol te blijven spelen in het vinden van oplossingen voor deze mondiale problemen. Ons doel is onze expertise en technologieën uit te blijven wisselen om wereldwijd bij te dragen aan duurzame en veerkrachtige wateroplossingen[4].

Deze wateroplossingen raken uiteraard niet alleen de watersector zelf. Water is van essentieel belang in vrijwel elke andere sector. Zonder water is er geen groei. Zo wordt het overgrote deel van het zoete water gebruikt in de landbouw[5] en zien we ook de watervraag in de energiesector enorm toenemen[6].

Investeren in internationale samenwerking op het gebied van water is een investering in stabiliteit en veiligheid. Water en voedsel zijn onmiskenbare basisvoorzieningen voor iedere samenleving; Nederland zet middels verschillende internationale samenwerkingsprogramma's in op de ontwikkeling van slimme, duurzame en praktische oplossingen voor de integratie van water en landbouw. Hiermee dragen we bij aan regionale en internationale voedselketens die zich effectief kunnen aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering, wat eveneens van groot belang is voor de Nederlandse handel en voedselvoorziening.

De Nederlandse internationale samenwerking op het vlak van water is geen eenrichtingsverkeer. Wij halen ook steeds meer kennis en kunde uit het buitenland die kan helpen bij onze eigen innovatie om onze steden, landbouw, en kust voor te bereiden op de toekomst, met de toenemende uitdagingen in eigen land zoals zeespiegelstijging, droogte, verzilting, watervervuiling, en overstromingen. Op deze manier kunnen de bedrijven, overheidsinstanties en kennisinstellingen van Nederland hun innovatiekracht vergroten door het vernieuwen en aanvullen van hun kennispositie en komen internationale leerervaringen, concepten en inzichten beschikbaar voor Nederlandse toepassingen.

Aandachtspunten

Graag brengen wij enkele belangrijke punten onder uw aandacht die cruciaal zijn voor het bevorderen van de nationale en internationale positie van de Nederlandse watersector:

[3] Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, "Nationale Waterplan 2022-2027", 2021
[4] Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, "Internationale Strategie Water en Klimaat", 2020
[5] Food & Agricultural Organisation of the United Nations, "AQUASTAT", 2016
[6] Internationaal Energie Agentschap, "Introduction to the water-energy nexus", 2020

- **Nederlandse Internationale Waterambitie (NIWA)**: De NIWA, waarin door diverse departementen krachtig wordt samengewerkt, richt zich op het versterken van de internationale positie van de Nederlandse watersector door het bevorderen van duurzame en innovatieve wateroplossingen wereldwijd[7] en het bouwen van productieve netwerken met lokale actoren. Deze ambitie sluit nauw aan bij ons streven om bij te dragen aan een wereldwijde duurzame waterinfrastructuur en veerkrachtige samenlevingen.
- **Internationale Samenwerking en Diplomatie**: De Nederlandse watersector kan profiteren van een sterke diplomatieke ondersteuning. Handelsmissies, internationale verdragen en samenwerkingsovereenkomsten zijn van groot belang voor het creëren van een internationaal gelijk speelveld, en voor langdurige partnerschappen voor sociaal-economische ontwikkeling, waarmee Nederland zich van de concurrentie kan onderscheiden middels innovatieve en inclusieve oplossingen[8]. Het Deltaprogramma Internationale Samenwerking benadrukt het belang van deze diplomatieke inspanningen[9].
- **Financieringsinstrumenten**: Toegang tot financiering is vaak een belemmering voor internationale projecten. Wij pleiten voor versterkte en toegankelijke financieringsinstrumenten voor de Nederlandse watersector voor de ontwikkeling van duurzame en sociaal inclusieve oplossingen[10], zodat wij ons ook in de toekomst op kwaliteit kunnen blijven onderscheiden ten opzichte van de wereldwijde concurrentie[11]. Het recente rapport van het PBL "Financiering van Export in de Watersector" geeft aanbevelingen op dit gebied[12].
- **Kennisdeling en Capaciteitsopbouw:** Het delen van kennis en het opbouwen van capaciteit in opkomende markten is van groot belang. Programma's die gericht zijn op training, opleiding en kennisuitwisseling hebben een significante en duurzame impact op de lokale waterbeheerpraktijken en kunnen tegelijkertijd de Nederlandse invloed versterken[13]. Het rapport van UNESCO-IHE "Capacity Development in Water Sector" onderstreept deze noodzaak[14]. Investeringen in jongeren zijn duurzame investeringen, zoals bijvoorbeeld het Netherlands Water Partnership, samen met het Netherlands Food Partnership (NFP), de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en het ministerie van Buitenlandse Zaken al jaren succesvol doen via Young Expert Programmes. Door middel van training en coaching worden de jongeren waardevoller voor de water-, agri- én energiesector en dat is in meerdere opzichten gunstig voor Nederland[15]. Programma's gericht op kennisdeling, kennissamenwerking en capaciteitsopbouw zijn o.a. krachtige instrumenten bij het bouwen van relaties in de zogenoemde 'middle income countries' waar grote kansen liggen voor Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen.
- **Duurzaamheid en Klimaatadaptatie:** Duurzaamheid moet de kern vormen van onze internationale activiteiten. Wij moedigen beleidsmaatregelen aan die duurzaamheid en klimaatadaptatie bevorderen in internationale projecten en samenwerkingen[16]. Het recente Deltaplan Water en Ruimte biedt een raamwerk voor duurzame waterbeheeroplossingen[17]. Ook onderschrijven wij het belang van maatschappelijke organisaties die samenwerken met lokale gemeenschappen (boeren,

[7] Ministerie van Buitenlandse Zaken, "Nederlandse Internationale Waterambitie (NIWA)", 2021
[8] Ministerie van Buitenlandse Zaken, "Handelsmissies Watersector", 2021
[9] Deltaprogramma, "Deltaprogramma Internationale Samenwerking", 2022
[10] FMO/Entrepeneurial Development Bank & NWP, “Expanding the horizon of the Dutch Water Sector”, 2019
[11] Nederlandse Export Combinatie, "Exportkredietverzekeringen Watersector", 2023
[12] PBL, "Financiering van Export in de Watersector", 2023
[13] Nuffic, "Internationale Kennisdeling in de Watersector", 2022
[14] UNESCO-IHE, "Capacity Development in Water Sector", 2021
[15] Fair & Sustainable Consulting, “Evaluation of Young Experts Programme Phase II”, 2024
[16] Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, "Duurzaamheid in Internationale Samenwerkingen", 2023
[17] Deltaplan Water en Ruimte, "Strategie voor Duurzaam Waterbeheer", 2022

vissers, lokale ondernemers, burgers) en zo helpen de kwaliteit en duurzaamheid van projecten te vergroten door te bouwen aan lokaal eigenaarschap en draagvlak[18].

- **Ondersteuning van Innovatie en Onderzoek:** Om voorop te blijven lopen in watertechnologie en -beheer, is voortdurende investering in innovatie en onderzoek essentieel. Wij vragen u om dit te blijven ondersteunen via gerichte subsidies en stimuleringsprogramma's[19]. Volgens het recente rapport van de WRR "Nederlandse Watersector: Innovatie en Kennisdeling"[20], is deze constante ondersteuning van cruciaal belang voor het behoud van onze leidende positie.
- **Water Action Agenda en UN Waterconferentie 2023:** De recente Kamerbrief van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat naar aanleiding van de UN Waterconferentie en de New York Water Week benadrukt de noodzaak van een wereldwijde Water Action Agenda[21]. Dit biedt Nederland een uitstekende gelegenheid om haar leidende rol in waterbeheer op het internationale podium verder uit te bouwen en te versterken.

De Nederlandse watersector, een brede coalitie van Nederlandse bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties, is dan ook vastbesloten om, net als voorgaande jaren, het overheidsbeleid op het gebied van water volledig te ondersteunen en samen met u de nationale en internationale waterdoelstellingen te realiseren. Wij staan klaar om samen te werken aan het verwezenlijken van de ambities die Nederland heeft op het gebied van klimaatbestendigheid, duurzaamheid en de aanpak van watervraagstukken in binnen- en buitenland.

Wij spreken de hoop en verwachting uit dat het nieuwe kabinet het ingezette beleid, waarin de cruciale rol van de Nederlandse watersector wordt erkend en ondersteund, zal voortzetten en waar nodig zal intensiveren. De inzet van ons - de watersector - om Nederland veilig, duurzaam en economisch sterk te houden, zowel nationaal als internationaal, is onveranderd. Samen kunnen we de wateruitdagingen van vandaag en morgen aanpakken en bijdragen aan een leefbare en toekomstbestendige wereld.

Wij zien uit naar een vruchtbare samenwerking en bieden graag onze expertise aan om gezamenlijk deze belangrijke maatschappelijke opgaven te realiseren.

Namens de Nederlandse watersector,
Netherlands Water Partnership

Contactpersoon: Rick Elmendorp, Directeur-bestuurder
r.elmendorp@nwp.nl

Het Netherlands Water Partnership (NWP) is een not-for-profit stichting die al 25 jaar lang de belangen behartigt van de brede Nederlandse watersector Deze sector bestaat uit een diverse groep van stakeholders die de gehele breedte van de samenleving beslaat: overheden, kennisinstellingen, maatschappelijk middenveld en bedrijven slaan hierin de handen ineen voor een waterbestendige wereld, nu en in de toekomst. Het Netherlands Water Partnership vormt daarmee de stem van de brede sector.

[18] World Resources Institute, "Following the money is not enough", 2020
[19] Topsector Water & Maritiem, "Innovatieprogramma Watertechnologie", 2022
[20] Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid, "Nederlandse Watersector: Innovatie en Kennisdeling", 2023
[21] Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, "Kamerbrief naar aanleiding van de UN Waterconferentie en de New York Water Week", 2023

NWP | Netherlands Water Partnership

De deelnemers van het Netherlands Water Partnership:

ACACIA WATER	ADAELTA	aidenvironment	Akvo.	Altenburg & Wymenga ECOLOGISCH ONDERZOEK	
amref flying doctors		Aqua for All	AQUATECH	ARCADIS	BD+P
Biosfera	blik	blue21	bluecon	Bosch Slabbers	Boskalis
Both ENDS	brabant Water	Broere	CAPITALS COALITION	CARTHAGO	CDR
CLIMATE FUND MANAGERS	cityförster architecture + urbanism	COLUBRIS cleantech	Defacto urbanism		Delta Context
Deltares	DESOLENATOR	Delta Marine Consultants	Dorcas	Hoogheemraadschap van Delfland	dunea
dutch clean tech	EWA	dutchqua	DUTCH Water Prevention	DAY ZERO WATER	ECORYS
eleaf	elemental water makers		European Benchmarking Co-operation	fanack WATER	felixx
FSMA	FutureWater	Gemeente Rotterdam	Zwolle	gc	Global Expo Stand
GMB	HATENBOERWATER	HEIFER	HEZELBURCHT	Hoogheemraadschap van Rijnland	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
HYDRALOOP	HydroLogic	DE STICHTSE RIJNLANDEN	HITEC ROAD	HKV LIJN IN WATER	
IRC	IUCN National Committee of The Netherlands	Iv-Water		CONTRACTING BV	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
jointhepipe	UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES	HAM	IDRECO	igrac	IHE DELFT
jotem water solutions	kiwa	KONKAAV	KWR Watercycle Research Institute	KWT GROUP	Landustrie
LEAF	Leiderdorp Instruments	LENNTECH	LGSONIC	MATCH	MAX FOUNDATION
	mega group	mienis water	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	MOTT MACDONALD	MTD pure water
Nelen & Schuurmans	nedap	nijhuis industries	Provincie Noord-Brabant	Waterschap Noorderzijlvest	nuvonic 100
NWB BANK	nx filtration	oaseo	OBM Legal Consulting	OBSCAPE	one architecture
Orvion	OVARRO	Panteia	PAQUES	persmanager	PLAN INTERNATIONAL
PRACTICA FOUNDATION	provinsje fryslân provincie fryslân	psi Europe	RAINMAKER HOLLAND	ABEL	Royal HaskoningDHV
ROM	ROYAL Eijkelkamp Meet the difference	SENSOTERRA	Simavi	SIMONIS	Sky ECHO
smart vatten	SNV	STC NEXT	stowa	Swiss Re	Tauw
TechForce Projects	TG	The WASH Foundation	the WEATHER MAKERS holistic engineering	TU Delft	UNIVERSITY OF TWENTE.
UNIE VAN WATERSCHAPPEN	VAN DER HOEVEN	vanEssen Instruments	VANHECK	Van Oord Marine ingenuity	VAN REMMEN UV Technology
VEI Dutch Water Operators	vewin	VGE	VNG International	VOX impuls	WASTE
Waterbedrijf Groningen	WaterFocus	waternet waterschap amstel gooi en vecht gemeente amsterdam	Waterschap Brabantse Delta	Waterschap De Dommel	Waterschap Hunze en Aa's
Waterschap Aa en Maas	Drents Overijsselse Delta waterschap	WATERSCHAPSBEDRIJF LIMBURG	Wetlands INTERNATIONAL	wetsus	wettermerk
Witteveen + Bos	WMD water	Woord en Daad	Waterschap Rivierenland	Waterschap Rijn en IJssel	WAGENINGEN UR For quality of life
water footprint implementation	WILDE GANZEN KLEIN PROJECT GROOT VERSCHIL	Waterschap vechtstromen	WORLD WATER ACADEMY	ZOA RELIEF | HOPE | RECOVERY	provincie ZUID HOLLAND